

**Verkiezingsprogramma
2018-2022**

SP Uden

:: INLEIDING: ZEKERHEID

Het is om meerdere redenen een spannende en daarmee ook zorgelijke tijd. In de wereld zien we oplopende spanning tussen en binnen landen, er is net een nieuw kabinet gestart en Uden staat aan de vooravond van gemeenteraadsverkiezingen.

Nu kan de gemeenteraad weinig doen aan de wereldproblemen, maar met de komst van een nieuw kabinet hebben we wel alles te maken; dat heeft direct invloed op (de inwoners van) Uden. Alleen al de Btw-verhoging op boodschappen doet de verhaaltjes over de 'koopkrachstijging' teniet. En zo hebben we ook begrepen dat de loonkostensubsidie voor beschut werken gaat vervallen en mensen ónder het minimumloon aan het werk moeten. Gaan wij het in Uden goed vinden dat mensen gaan werken voor een inkomen gelijk aan of onder de bijstand? Een paar jaar geleden kwam de VVD-Leefbaar-fractie nog regelmatig met de frase dat de 'warmte van een baan' te verkiezen is boven de 'kiltte van een uitkering'. Zo te zien lijkt er nu helemaal geen warmte meer... Mensen met beperkingen staan definitief in de kou!

Dat brengt ons op een van de thema's bij deze verkiezingen: afnemende zekerheid voor steeds meer mensen. En vooral voor de groeiende groep mensen waarvoor het sprookje van de 'zelfredzaamheid' en de 'eigen kracht' niet opgaat. Steeds meer flexbanen of liever bungelbanen, steeds minder kans op een betaalbare huur- of koopwoning, steeds minder recht op gegarandeerde zorg. En in sommige delen van onze gemeente steeds meer onveiligheid op allerlei gebied.

Méér zekerheid in plaats van minder is wat ons betreft het motto voor deze verkiezingen. Zekerheid dat de gemeente er voor ons allemaal is, zekerheid dat werken loont, zekerheid dat je binnen een redelijke tijd een betaalbaar huis hebt. Zekerheid dat je prettig en veilig kunt wonen in je eigen straat en buurt en dat je ook zeggenschap hebt over je eigen omgeving. Zekerheid dat je kunt rekenen op goede en tijdige zorg als je dat nodig hebt, voor je zelf of voor je kind als dat in de knel zit. En natuurlijk ook zekerheid dat je mee kunt doen aan dingen die het leven de moeite waard maken, zoals sport, natuur, cultuur of ontspanning.

“Wie werkt heeft brood nodig, maar verdient ook rozen.”

Rose Schneiderman, Amerikaans socialist in 1912 (“The worker must have bread, but she must have roses, too”).

De afgelopen vier jaar heeft de SP oppositie gevoerd, noodgedwongen. In 2014 werden we door politieke spelletjes buiten het college gehouden. Daar zijn we nog steeds boos over; het deed geen recht aan wat de kiezers wilden. Gelukkig hebben we vanuit de oppositie ook het nodige kunnen bereiken, vaak door samen met mensen in actie te komen. En daar ligt ook onze grote belofte: we blijven actief, óók als de verkiezingen voorbij zijn, óók als we nu wél in het college komen.

Want we weten dat echte veranderingen pas komen als mensen daar samen voor in beweging komen. Voor hun straat of buurt, voor hun werk, voor hun zorg, voor hun vereniging, voor de dingen die Uden mooi maken, kortom...voor elkaar.

Daarom vragen we ook nu weer uw steun en stem. De SP, zeker doen!

:: SPeerpunten

In dit programma leest u onze uitgebreide standpunten over veel zaken en vooral wat we anders willen dan nu, zonder daarbij de mooie dingen in Uden te vergeten. Hieronder staan de zeven speerpunten waarmee we de campagne ingaan. Die speerpunten hebben we gekozen na de vele, vele gesprekken die we voerden met mensen aan de deur, in bijeenkomsten of omdat ze ons benaderden met hun vragen.

- 1. Meer betaalbare huizen voor jong en oud**
- 2. Goede zorg is een recht, geen gunst**
- 3. Bestrijden van armoede: meer dan 1000 kinderen onder de armoedegrens is onacceptabel**
- 4. Duurzame energie in handen van de gemeenschap**
- 5. Ruim baan voor natuur, sport, cultuur en verenigingsleven**
- 6. Mensen moeten meer te zeggen hebben over hun eigen straat en buurt**
- 7. Eerlijk werk voor eerlijk loon. Geen bungalowbanen, geen werk op of onder bijstandsniveau.**

Waarom moeten mensen jarenlang wachten op een betaalbare woning? Hoe komt het dat er onvoldoende geschikte woningen zijn voor ouderen en jongeren? En waarom moeten mensen soms zoveel moeite doen om voorzieningen in de buurt te krijgen of te houden? Hoe houden we Uden een fijne gemeente om in te wonen?

Dit wil de SP:

- Er moeten veel en veel meer betaalbare (huur)woningen gebouwd worden. Van alle woningen die in Uden de laatste jaren gebouwd zijn is slechts een miniem deel betaalbare huur. Ook dienen die woningen van goede kwaliteit en levensbestendig te zijn en voldoende leefruimte te hebben.
- In de prestatieafspraken met AREA wordt een woonquote van 25-30% het uitgangspunt.
- Een verdere verlaging van de grondprijs voor sociale woningbouw. Daardoor komen er meer betaalbare huur- en koopwoningen. Mede door de consequente druk van de SP is de grondprijs voor sociale woningbouw al verlaagd, maar nog niet genoeg.
- Renovatie in combinatie met energiemaatregelen zoals zonnepanelen zorgt voor duurzame en energiezuiniger woningen en lagere woonlasten voor de bewoners. De SP wil verduurzamen van koopwoningen mogelijk maken door stimuleringsregelingen en door het ondersteunen van maatschappelijke collectieven (zoals voor energie).
- Leegstaande kantoorgebouwen kunnen in veel gevallen prima omgebouwd worden tot betaalbare woningen.
- Een veel actiever beleid om zorgclusters en seniorenwoningen te realiseren in de wijk. Door een deel van nieuwbouwprojecten en renovaties voor dit doel te bestemmen en ouderenorganisaties en zorginstellingen in de plannen te betrekken komen er meer geschikte zorgsteunpunten en woningen beschikbaar.
- Ondersteunen van eigen initiatieven van inwoners zoals mantelzorgwoningen, collectieve bouwprojecten en renovaties van leegstaande gebouwen. Medewerking, ondersteuning, snelheid en een welwillende houding van de gemeente kan ervoor zorgen dat er goede oplossingen komen voor veel verschillende doelgroepen. Een zeer goed voorbeeld hiervan is de groeiende groep senioren die ook in Uden een of meer hofjes wil realiseren, bijvoorbeeld op de plek van het huidige politiebureau en de brandweerkazerne. De gemeente dient deze initiatieven mogelijk te maken en te ondersteunen.

Ook zijn er mensen die graag 'tiny houses' willen, klein en duurzaam wonen met lage lasten. Dat kan een goede aanvulling op het gewone woningaanbod zijn, mits er voldoende belangstelling is en het alleen gaat om mensen die dat graag willen.

- Ook voor zorg en de huisvesting van statushouders is het nodig voldoende betaalbare woningen te hebben. Gewone woningzoekenden, gehandicapten en statushouders mogen niet tegen elkaar uitgespeeld worden zoals nu af en toe dreigt te gebeuren. We willen gemengde wijken.
- Bewoners zijn deskundig over hun eigen straat en buurt en moeten veel meer zeggenschap hebben over wat er gebeurt, zeker als straten gerenoveerd worden. Er komt ver vooraf inspraak over herinrichting/renovatie in de wijk. Als dat in de Brandenburgstraat op tijd was gebeurd, had het de gemeente vele tonnen misinvestering kunnen schelen. En nu speelt de reconstructie van de Land van Ravensteinstraat-Kornetstraat-Hobostraat. Ook daar moeten de aanwonenden veel meer te vertellen krijgen dan tot nu toe het geval is.
- Voor een schone, hele en veilige woonomgeving is een goed draaiende gemeentelijke buitendienst van wezenlijk belang. Die willen we behouden en uitbreiden waar nodig, door minder uit te besteden. Voldoende en goed onderhouden speelplekken horen in elke buurt thuis.

Waarom moeten kinderen in de knel (en hun ouders) zo lang wachten voordat ze zorg krijgen? Hoe komt het dat mensen afhaken in de zorg of simpelweg geen zorg meer krijgen? Wordt het niet weer tijd dat thuiszorgmedewerkers een fatsoenlijk loon krijgen voor het belangrijke werk dat ze doen?

Dit wil de SP:

- Veel mensen hebben zorg of ondersteuning van de WMO nodig. Daarvoor moet er voldoende budget zijn om die zorg te leveren én om hulpverleners een fatsoenlijk (cao-)salaris te betalen voor hun belangrijke werk. De budgetten voor de WMO kunnen en moeten omhoog. We willen de herinvoering van het 'recht op zorg' in plaats van 'maatwerk'.
- De eigen bijdrage in de WMO heeft in 2015 en 2016 geleid tot veel afhakers in de zorg. We willen een eind maken aan die drempel: geen boete op beperkingen! Financieel is dit goed te verantwoorden, omdat de opbrengsten van de eigen bijdrage slechts een schijntje zijn van het totale budget.
- De wachtlijsten in de jeugdzorg moeten weg. Er is nu een wachttijd van maanden voordat er een intake kan plaatsvinden. En daarna start vaak een nieuwe wachttijd voor de behandeling of begeleiding. Daarnaast kampen veel jeugdzorgorganisaties met budgetproblemen door de enorme kortingen die de gemeente heeft doorgevoerd in 2015. Kinderen krijgen minder zorg dan geïndiceerd, soms worden uren verminderd en ook cliëntenstops komen voor. Voor met namen kinderen die specialistische zorg nodig hebben is er vaak geen alternatief, behalve ver buiten de regio.
- De gemeentelijke basisteams voor jeugd en volwassenen moeten veel meer kennis in huis halen van specialistische hulpverlening. Nu worden mensen vaak onnodig lang weggehouden van de specialistische zorg, terwijl de problemen alleen maar groter worden. Direct de juiste zorg leveren is én veel beter én uiteindelijk ook goedkoper.
- 'Eigen kracht', 'eigen regie' en 'mantelzorg' zijn vaak de toverwoorden waarmee mensen minder of zelfs geen zorg (meer) krijgen na een 'keukentafelgesprek'. Daarbij is te weinig oog voor de realiteit: lang niet iedereen heeft het vermogen alles zelf te regelen en lang niet iedereen kan beschikken over behulpzame familie of burens. In veel gevallen waar wel degelijk mantelzorg is, is er sprake van overbelasting van die mantelzorgers. Er dient veel meer aandacht te zijn voor jonge mantelzorgers (vaak kinderen). WMO moet ook ingezet worden om mantelzorgers te ontlasten.
- Veel van de WMO- en Jeugdzorg wordt ingekocht en geregeld via samenwerkingsverbanden waar de gemeenteraad nauwelijks zicht op heeft, laat staan er iets over te zeggen heeft. We willen dat de gemeenteraad méér te zeggen krijgt.
We willen geen zorg inkopen bij op winst gerichte commerciële organisaties en bij organisaties waarvan de bestuurders de salarissen overschrijden. Geld voor zorg moet aan zorg besteed worden!
- De GGD is en blijft wat ons betreft dé organisatie voor gezondheidszorgpreventie.

:: WERK EN ECONOMIE

De economie groeit weer, ook in Uden. Bedrijven maken weer winst. Er wordt weer geïnvesteerd. Maar wat merken onze burgers daar nu van? Door het op orde hebben van de infrastructuur, voldoende woningen, goede scholen, het beschikbaar hebben van ruimte voor bedrijfsvestigingen en een aansprekend winkelcentrum heeft de gemeente een belangrijke invloed op de werkgelegenheid. De SP is een groot voorstander van verduurzamen van onze economie.

Dit wil de SP:

- De jeugdwerkloosheid verdient speciale aandacht. Het vinden van een stageplaats of werk is voor jongeren een serieus probleem. Sommige jongeren hebben bijkomende problemen, omdat ze een opleiding niet hebben afgemaakt, schulden hebben of een medisch probleem. Jongeren verdienen ondersteuning om hun leven (weer) op de rit te krijgen, bijvoorbeeld door hulp bij het vinden van een (deeltijd)opleiding of door leerwerktrajecten binnen het onderwijsdomein ('perspectiefjaar'). Wij willen ook meer ontmoetingen organiseren tussen ondernemers en werkzoekende jongeren en werkervaringsplekken bij de bedrijven stimuleren.
- Het perspectief voor 50-plussers op een baan is ook nog steeds niet goed; er is veel verborgen werkloosheid is onder ouderen. Wij willen meer kansen voor ouderen op de arbeidsmarkt, door bijvoorbeeld omscholingstrajecten naar meer kansrijke banen in deze omgeving aan te bieden. Liefst in samenwerking met lokale ondernemers. De gemeente moet ondernemers stimuleren om ouderen aan te nemen. Daarnaast willen we af van de sollicitatieplicht voor werkloze 55-plussers; eindeloos moeten solliciteren zonder resultaat is menonwaardig.
- Arbeidsgehandicapten moeten alle kans krijgen te gaan werken en daarvoor een fatsoenlijk loon te verdienen. De huidige participatiewet maakt dat al veel moeilijker dan in de oude WSW, na jaren werken kom je niet of nauwelijks boven het minimumloon uit. En de nieuwe regering wil nu zelfs de loonkostensubsidie afschaffen. Krachtig gemeentelijk verzet tegen die voorgenomen afschaffing is daarom nodig. Die dreigende afschaffing betekent een enorme inkomensachteruitgang voor werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt (werken voor een bijstandsuitkering!). En voor bedrijven betekent het dat de stimulans om deze mensen aan een volwaardige baan te helpen wegvalt. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door tenminste 5% arbeidsgehandicapten in dienst te nemen voor een fatsoenlijk salaris.
- Arbeidsreïntegratie is wat ons betreft een gemeentelijke aangelegenheid en dat betekent dat de gemeente met hulp van het ervaren WSW-bedrijf IBN zélf de re-integratie uitvoert in plaats van dit uit te besteden aan commerciële bureaus.
- Voor een duurzame economie is ook duurzame energieopwekking belangrijk. Door zonnepanelen op braakliggend industriegebied te plaatsen, zoals op Hoogveld- zuid, worden terreinen, die anders jarenlang nauwelijks gebruikt worden, weer nuttig gebruikt. Elders in het land wordt daarvoor ook gekeken naar bijvoorbeeld voormalige vuilstorten of naar geluidschermen langs snelwegen. Dat willen we ook in Uden.
- Het bedrijventerrein, althans de daken van de bedrijven, is wat energieopwekking met zonnepanelen nog een braakliggend gebied. We willen dat die daken van de bedrijfspanden ook worden voorzien van zonnepanelen.
- We willen een lokaal of regionaal energiebedrijf in handen van de gemeenschap. Als we binnen afzienbare tijd energieneutraal willen zijn moeten we dat niet overlaten aan commerciële marktpartijen, die hoofdzakelijk in winst zijn geïnteresseerd.
- Aanpak van leegstaande panden op bestaande bedrijventerreinen. De gemeente heeft veel geld gestoken heeft in het aankopen van de gronden en om een solide infrastructuur te realiseren. We

willen dat, voordat nieuwe grond verkocht wordt, alle moeite wordt gedaan om nieuwe bedrijfsvestigingen naar een van de bestaande leegstaande panden te krijgen.

- Bedrijven in het buitengebied of de bebouwde kom krijgen vaak alle ruimte om uit te breiden, vaak naar een schaal die allang niet meer in de omgeving past, terwijl die bedrijven perfect zouden passen in (lege plekken op) het bedrijventerrein. Grote bedrijven horen op het bedrijventerrein.
- Het aantal bezoekers aan de winkels in het centrum is de afgelopen jaren sterk teruggelopen. Er staan ook meer panden leeg dan in vergelijkbare centra. De ruzie tussen de gemeente en de vertegenwoordigers van de centrumondernemers moet zo snel mogelijk stoppen. De gemeente moet nu eindelijk de centrumondernemers gaan helpen.
De Markt moet een ontmoetingsplek worden; daarom willen we die autovrij maken. Evenementen in het centrum, en in het bijzonder op de Markt, kunnen bijdragen aan een goede sfeer en de aantrekkelijkheid. Maar we willen niet dat geluid of andere overlast zo sterk is dat bijvoorbeeld de winkeliers aan de zuidzijde of omwonenden daar bovenmatig veel last van hebben.
Tot slot moet de toegankelijkheid van het centrum voor mensen met een handicap flink omhoog, zoals de werkgroep 'Drempels weg' heeft voorgesteld.
- Lege winkels en kantoren ombouwen tot woningen. Bij voorkeur een mix van betaalbare leeftijdbestendige koop- en huurwoningen.
- We willen op 'stille' dagen (bijvoorbeeld dinsdag of donderdag) het parkeertarief fors verlagen of zelfs afschaffen om het winkelbezoek te bevorderen.
- De SP wil dat de gemeente bij aanbestedingen kijkt naar de mogelijkheid om via deze opdrachten bij te dragen aan andere beleidsdoelstellingen, zoals duurzaamheid en werkgelegenheid (social return on investment). In de aanbesteding wordt dan niet alleen op prijs geselecteerd, maar ook op (lokale) werkgelegenheidseffecten.
- Iedereen die dat wil heeft toegang te hebben tot snel internet. Daarom willen we ook de laatste paar honderd woningen in het buitengebied aansluiten op glasvezel.

:: ARMOEDE- en SCHULDENBESTRIJDING

Waarom groeien meer dan 1000 kinderen in Uden in armoede op? Waarom hebben we geen voedselbank in Uden voor de inwoners die hiervoor nu naar Veghel moeten? Hoe komt het dat mensen die een baan vinden soms minder overhouden dan toen ze nog een uitkering kregen? Waarom moeten mensen die hulp vragen bij hun schulden zo lang wachten voordat ze in de schuldsanering komen?

Dit wil de SP:

- Meer aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien. Het aantal kinderen dat in armoede opgroeit moet gaan dalen i.p.v. de stijging van de afgelopen jaren. Het kindpakket voor kinderen die in armoede opgroeien moet maximaal zijn, met o.a. kleding, voedsel, studiebegeleiding, sport, verjaardag en cultuur. De gemeente zorgt voor gratis schoolzwemmen.
- De inkomensgrens voor extra ondersteuning en voorzieningen moet van 120% naar 130% van het bestaansminimum. Werk moet lonend zijn.
- Er wordt maximaal ingezet op armoedebeleid, zoals gratis sport en cultuur voor minima, een gratis ID-kaart, voedselbank, kostenvergoeding voor scholieren, een gratis bezoek aan de dierenarts en/of een bijdrage aan kinderopvangkosten. Bijkomende kosten als sportkleding en schoeisel moeten extra worden vergoed, omdat de ervaring is dat deze bijkomende kosten de grootste belemmering vormen voor actieve deelname aan verenigingen.
- Een voedselbank of dependance in Uden. Inwoners die zich hiervoor willen inzetten maximaal ondersteunen.
- Mensen sneller helpen richting schuldsanering, zodat er weer perspectief komt. De gemeente beoordeelt bewindvoerders op kwaliteit. Veel meer inzet op voorkómen schulden.
- Door de opeenstapeling van allerlei maatregelen komen mensen soms extra in de knel, denk bijvoorbeeld aan kosten van de zorgverzekering, daling huurtoeslag, boetes in de bijstand, verhogingen van contributies, teruglopende subsidies of verhoging van de energiebelasting. We willen dat er meer naar de samenhang in al dat beleid gekeken wordt waardoor armoede en schulden worden voorkomen.

:: VERKEER EN VERVOER

Waarom duurt het zo lang voordat knelpunten die al jarenlang bestaan en dus ook al jarenlang overlast (geluid en fijnstof) veroorzaken naar de omgeving echt aangepakt worden? Hoe komt het dat de deskundigheid van omwonenden maar mondjesmaat gebruikt wordt bij het aanpakken van verkeersproblemen? Waarom bestaan onveilige situaties al zo lang, terwijl juist die omwonenden daar voor waarschuwen?

De SP wil:

- Snelle busverbindingen in de spitsuren in een hoge frequentie met Den Bosch, Oss, Nijmegen en Eindhoven.
- Snelfietsroutes, niet alleen naar Veghel en Oss, maar ook naar de kernen Odiliapeel en Volkel en aan de noordzijde van Uden langs de Rondweg vanaf het ziekenhuis richting Zeeland.
- We willen de openbaar-vervoerverbinding in de avond en in het weekeinde van Volkel en Odiliapeel met het ziekenhuis en het centrum van Uden terug.
- Meer inbreng en meer zeggenschap voor omwonenden bij de aanpak van verkeersproblemen.
- Binnen de bebouwde kom zoveel mogelijk vrij liggende fietspaden. Voor de belangrijkste routes stellen we hoge eisen aan veiligheid en comfort.
- (Elektrisch) fietsen van huis naar kantoor en bedrijf bevorderen, waarbij de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door elektrische deelfietsen beschikbaar te stellen naast elektrische deelauto's. Dat betekent ook meer openbare laadpunten voor fietsen, bijvoorbeeld bij elke fietsenstalling, maar ook elders in het centrum, bij sportparken en –hallen en scholen.
- De files, en de daarmee gepaard gaande overlast voor omwonenden (fijnstof en geluid) op de Lippstadsingel moeten verdwijnen. Omwonenden hebben een stichting opgericht die met grote deskundigheid dit probleem naar voren brengt. Deze stichting verdient alle steun. Het doortrekken van de autosnelweg A77 naar de A50 is een peperdure, onwenselijke en onrealistische optie.
- Voor de reconstructie van de Land van Ravensteinstraat, Kornetstraat, Hobostraat en Bitswijk mag wat ons betreft de middenberm verdwijnen, zoals ook omwonenden vinden. Het is een slecht plan om de fietspaden over de parallelwegen te leiden en vervolgens de situatie extra gevaarlijk te maken door onvoldoende ruimte te creëren voor de aanwonenden. Als er geen middenberm is, is er voldoende ruimte voor vrij liggende fietspaden op de weg zelf.

:: WELZIJN, SPORT, CULTUUR EN VERENIGINGSLEVEN

Waarom zijn wijken in Uden niet direct met de gemeente in overleg in plaats van via grootschalige gebiedsplatforms? Hoe komt het dat sommige sportverenigingen hemel en aarde moeten bewegen om voldoende steun te krijgen van de gemeente? Waarom krijg de ene cultuurvoorziening (Markant) een enorme subsidie gedurende vele jaren, terwijl er geknepen wordt op de andere (Museum voor Religieuze Kunst)?

Dit wil de SP:

- De buurt is de schaal van de toekomst. Zowel zorg als welzijn dienen buurtgericht georganiseerd te worden. Daarom is het belangrijk dat de (gemeentelijke) wijkaccommodaties laagdrempelig zijn en blijven. Wat de SP betreft komt er een nultarief voor buurtgebonden activiteiten en verenigingen (zoals kinderclubs) in wijkgebouwen en betalen overige verenigingen een lage huur. Overleg met de gemeente gaat weer terug naar wijkniveau in plaats van met gebiedsplatforms die een veel te groot gebied vertegenwoordigen en niet namens de bewoners kunnen (of mogen) spreken.
- Jongeren centrum Multicenter en cultuurpodium de Pul (Compass) verdienen alle steun vanwege het goede werk, dat zij voor jongeren in onze gemeente doen.
- Het MRK is uniek en verdient volop gemeentelijke steun. Dat geldt zeker voor het plan het MRK voor meer dingen te gebruiken dan alleen het bekijken van de collectie of exposities.
- Naat Piek en Theaterspoor laten zien dat je kleinschalig en betaalbaar volop van cultuur kunt genieten. Dat verdient blijvende steun.
- Zodra de miljoenen kostende subsidieregeling voor Markant juridisch is beëindigd komt er een herverdeling van de cultuurgelden.
- Er is de laatste jaren veel geïnvesteerd in buitensportaccommodaties (kunstgras etc.). Nu is het tijd ook de binnensport weer vooruit te helpen. Onder andere V&K en Zeester/Meerval verdienen oplossingen voor hun problemen. Overigens willen we dat kunstgrasvelden zo aangelegd en onderhouden worden dat ze geen risico vormen voor de gezondheid van sporters en het milieu.
- De gemeente investeert in gehandicaptensport en in de toegankelijkheid en bruikbaarheid van geschikte accommodaties voor mensen met een beperking.
- Kunst & Co heeft laten zien dat cultuureducatie helemaal niet grootschalig georganiseerd hoeft te worden, zoals bij MIK het geval was. De subsidie voor cultuureducatie is vergeleken met MIK echter fors lager en daardoor zijn docenten ZZP-er. Deze subsidie moet weer zodanig omhoog dat docenten die dat willen in loondienst kunnen komen.

:: NATUUR, RECREATIE, BUITENGEBIED en DUURZAAMHEID

Hoe kan Uden haar steentje bijdragen aan een gezonde toekomst? Waarom zouden we niet allemaal mee kunnen profiteren van duurzame energie? Hoe zorgen we ervoor dat we de lucht schoon houden binnen de kernen én in het buitengebied? En als we duurzaamheid en gezondheid in onze voedselketen zo belangrijk vinden, waarom staan we dan nog megastallen toe?

Dit wil de SP:

- Verdere ontwikkeling van het prachtige natuurgebied de Maashorst, waarbij bescherming en ontwikkeling van de natuur hand in hand gaan met stimuleren en ondersteunen van natuurrecreatie. Intensieve landbouw past niet in en rond de Maashorst; we zetten ons dan ook maximaal in om deze bedrijven uit dit gebied te halen. Ook willen we gegarandeerde bescherming van het unieke wijstverschijnsel. Boringen voor bijvoorbeeld warmtewinning mogen dat niet aantasten.
- Stankoverlast heeft negatieve invloed op de gezondheid en welzijn van omwonenden, de SP wil daarom de geurnomen verscherpen.
- Megastallen passen niet in onze visie voor een duurzame toekomst, stallen boven de 1,5 ha zullen wij dan ook niet toestaan.
- De SP stopt met het financieren van dure praatclubjes, we draaien daarom de geldkraan voor AgriFood Capital dicht. Dat geld kan veel beter geïnvesteerd worden in het verduurzamen van accommodaties of scholen.
- Het kan niet zo zijn dat landbouwbedrijven niet voldoen aan hun vergunningen, de SP wil daarom een structurele en strenge controle en handhaving op de verleende vergunningen.
- Gemeente Uden legt in haar beleid vast dat bij de komst van nieuwe, of bij uitbreiding van bestaande bedrijven gezondheid voorop staat. We willen niet nog een keer een tragedie zoals met de Q-koorts meemaken.
- Bij de bouw van zonneparken, windmolens, of andere bronnen van duurzame energie zullen wij eisen dat omwonenden maximaal mee zullen profiteren. We gaan voor een eerlijke verdeling van lusten en lasten. Daar hoort ook bij dat we de mogelijkheden voor buurtbatterijen serieus nemen. Opgeweekte stroom in de eigen buurt houden voor bijvoorbeeld de energievraag van woningen of het opladen van elektrische auto's van bewoners heeft meer toekomst dan terugleveren aan het net.
- Op alle daken van panden in het beheer van Gemeente Uden en op daken van scholen komen zonnepanelen te liggen.
- Op den duur zullen wij van het gas af moeten, daarom wil de SP dat nieuwbouwwoningen gasloos worden gebouwd. Voor bestaande woningen willen we dat de haalbaarheid van het gasloos maken onderzocht worden. Belangrijk daarbij is dat de woonlasten niet stijgen.

:: ONDERWIJS

Waarom moest de Rooie School plat, terwijl renovatie een veel betere oplossing was? Hoe komt het dat het aantal verdrinkingen bij kinderen de laatste jaren in het hele land toeneemt? Hoeveel kansen bieden we voortijdige schoolverlaters?

Dit wil de SP:

- Voor de onderwijshuisvesting kiezen we in principe voor renovatie en verduurzaming. Alleen als dat echt niet kan (zoals bij de scholen Camelot en Palster op Germenzeel), kiezen we voor nieuwbouw.
- Geen kind hoort de basisschool te verlaten zonder zwemdiploma. Zoveel mogelijk kinderen horen het zwem-ABC te halen om ook veilig in open water te kunnen zwemmen. We zetten weer stappen in de richting van het herinvoeren van schoolzwemmen voor ieder kind.
- Op de eerste plaats moeten we voortijdige schooluitval zoveel mogelijk voorkomen, onder andere door leerplichtambtenaren en betrokken scholen. We zoeken voortijdige schoolverlaters actief op en bieden ze hulp aan om hun perspectief te vergroten, bijvoorbeeld door het aanbieden van trajecten (zoals 'Route X').
- Leerkrachten moeten behalve met hun hoofdtaak (onderwijs bieden) met steeds meer zaken rondom hun leerlingen rekening houden: gezondheid, hulpverlening, cultuur enz. Dat moet geen belasting worden en daarom is actieve ondersteuning van bijvoorbeeld de GGD, BJJ en Kunst & Co heel belangrijk.
- Het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang zijn de laatste jaren versmolten tot één geheel. We koesteren de educatieve verworvenheden van het peuterspeelzaalwerk en vinden dat de nieuwe kinderopvang nog steeds peuterspeelzaalwerk moet bieden.

:: BESTUREN EN GELD

Waarom werd de SP in 2014 buitengesloten van collegedeelname? Gaan de mensen in Uden erop vooruit als we fuseren met Landerd? Is iedereen tevreden over de gemeentelijke dienstverlening? Waarom doet de gemeente niet meer zélf, in plaats van het doorlopend inhuren van bureaus en externe medewerkers? Kun je, ook zonder internet, gemakkelijk gebruik maken van de gemeentelijke diensten?

Dit wil de SP:

- We willen graag besturen in Uden en dus deelnemen aan een nieuw college. Dat willen we op basis van kracht en met herkenbare SP-speerpunten in een coalitieakkoord. We schuiven niet aan om alles bij hetzelfde te laten...
Daarnaast spelen we geen spelletjes, we onderhandelen aan één tafel en gaan niet tijdens besprekingen achter de rug van anderen om praten, zoals ons overkomen is.
- Er is de laatste twee jaar veel gedoe geweest rond een eventuele herindeling met Landerd (Maashorstgemeente). We hebben gezien dat de Landerdse raad af en toe rare bokkensprongen maakt. Als Landerd duidelijk en onomwonden vraagt om samengaan met Uden willen we dat graag overwegen, maar we stellen wel als voorwaarde dat de mensen in Uden (en natuurlijk ook in Landerd) erop vooruitgaan. En de bevolking moet het laatste woord hebben, liefst met een referendum of desnoods met een onafhankelijke grootschalige enquête.
- Internet heeft de gemeentelijke dienstverlening voor veel mensen gemakkelijker gemaakt. Toch willen we dat 'ouderwets' bellen en binnenlopen tot de standaard blijft horen. Niet iedereen kan overweg met internet.
De telefonische bereikbaarheid moet snel en goed zijn (en dat is nu niet altijd zo...). Mensen die schrijven naar de gemeente horen heel snel een reactie te krijgen (en ook dat is nu niet altijd zo...).
Daarnaast willen we weer een volledige gemeentelijke informatiepagina in de weekbladen, inclusief informatie over de gemeenteraad (bijvoorbeeld het publiceren van schriftelijke vragen). Uitgangspunt bij de dienstverlening moet zijn dat de inwoners van Uden geen 'klanten' zijn, maar burgers die hun gemeente nodig hebben. De gemeente is tenslotte ook geen winkel.
- In Uden werken de nodige bureaus en interimmedewerkers. Dat is behalve duur, ook onwenselijk omdat daarmee continuïteit verloren gaat. Daarnaast besteedt Uden veel uit, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsre-integratie. De SP wil dat de gemeente weer meer zélf gaat doen met medewerkers in loondienst. We willen inhuur beperken tot maximaal 10% van de totale personeelskosten.
- Sinds 2015 geeft de gemeente heel veel geld uit aan WMO en Jeugdzorg via soms mistige intergemeentelijke samenwerking. De raad hoort veel meer zicht én grip te hebben op de resultaten van al dat gemeenschapsgeld en moet snel kunnen bijsturen.
- We omarmen het idee dat (groepen) burgers voorstellen kunnen indienen voor de begroting. Wel willen we dat álle voorstellen naar de raad komen en er niets blijft hangen bij een voorselectie. Waar verenigingen of vrijwilligers in een accommodatie in staat zijn tot zelfbeheer, juichen we dat toe. Het daarmee bespaarde geld kan dan voor die verenigingen of accommodaties gebruikt worden en vloeit niet terug naar de gemeentekas.